

Mary Baloghová

Gróf hledá manželku

Mary Baloghová

Gróf hledá manželku

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Anna Blahová
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Z anglického originálu Mary Balogh: Only a Promise, ktorý vyšiel
vo vydavateľstve Signet, an imprint of New American Library,
a division of Penguin Group, Inc., New York 2015,
preložila Tamara Chovanová.

*Tento príbeh je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom
autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť
so skutočnými miestami, udalosťami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.*

By arrangement with MARIA CARVAINIS AGENCY, INC. and PRAVA I PREVODI.
Translated from the English ONLY A PROMISE.
First published by Signet, an imprint of New American Library,
a division of Penguin Group (USA) LLC.

Copyright © Mary Balogh 2015
All rights reserved
Translation © Tamara Chovanová 2016
Cover Design © Peter Brunovský 2016
Cover Photo © Franco Accornero
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2016

ISBN 978-80-220-1932-3

NEVIEM SI PREDSTAVIŤ NIČ HORŠIE než narodiť sa ako žena, premýšľala Chloe Muirheadová sebaľútostivo, oblizovala si kvapku krvi z ukazováka na ľavej ruke a skúmala, či nepotečie viac krvi a nezničí jemnú čipku, ktorú prišivala na jeden z najkrajších čepcov vojvodkyne Worthinghamovej. Pravda, nič horšie, kým žena nemá to šťastie, že je vojvodkyňa. Alebo slobodná urodzená dáma s príjmom štyridsaťtisíc libier ročne a s možnosťou žiť nezávisle od iných...

Žiaľ, ona nie je vojvodkyňa. A ročne nemá príjem ani štyridsať pencí, len apanáž od otca. Okrem toho nechce žiť nezávisle. Zdalo sa jej, že to je veľmi osamelý život. Ale ona teraz nemohla tvrdiť, že je osamelá. Vojvodkyňa k nej bola láskavá. A keď jej milosť mala popoludní návštevu alebo sama sa vybrala na návštevu, vždy vzala so sebou aj ju.

Vojvodkyňa nemohla za to, že má osemdesiatdva rokov a Chloe dvadsaťsedem. Alebo že susedia, s ktorými sa najčastejšie stýka, majú vyše šesťdesiat rokov. A v niektorých prípadoch mali aj oveľa viac. Napríklad pani Boothová, ktorá so sebou stále nosila trúbku do ucha, a vždy keď niekto čo len otvoril ústa, hlasno zvolala: „Eh?“ Tá mala deväťdesiattri rokov.

Keby som sa narodila ako muž, premýšľala Chloe a súchala si palec o ukazovák, aby sa uistila, že jej už nekrváca a môže znova chytiť do prstov ihlu, mohla by som sa venovať všelijakým dobrodružným záľubám, keby som

sa rozhodla odísť z domu. Takto môže urobiť jediné – napísať vojvodkyňi Worthinghamovej, krstnej matke svojej mamy a najbližšej priateľke svojej starej mamy, a ponúknuť jej svoje služby ako spoločníčka. Neplatená spoločníčka, dodala.

O pár dní dostala milú odpoveď a prišiel aj zapečatený list pre jej otca. Vojvodkyňa s radosťou privíta drahú Chloe v Manville Courte, ale ako hostku, nie ako zamestnankyňu – NIE napísala veľkými písmenami a hrubo podčiarkla. A Chloe u nej môže zostať, dokedy bude chcieť – vojvodkyňa by bola najradšej, keby zostala navždy. Nevie si vraj predstaviť nič príjemnejšie než mať nablízku mladú osôbku, ktorá jej rozjasní dni a pri ktorej sa bude znova cítiť mladá. Len dúfala, že sir Kevin Muirhead bude ochotný pustiť svoju dcéru z domu na dlhšiu návštevu. Bolo to od nej veľmi taktné, aj to, že napísala jemu osobitne, lebo Chloe jej vo svojom liste vysvetlila, prečo je pre ňu život doma neznesiteľný, aspoň dočasne, hoci otca má veľmi rada a nechce ho zraníť.

A tak prišla. Bude do smrti vďačná vojvodkyňi, lebo tá sa k nej správala ako k milovanej vnučke, nie ako k samozvanej neznámej. Ale aj u nej sa cítila veľmi osamelo. Človek môže byť osamelý a nešťastný, aj keď je vďačný, či nie?

A veru bola aj nešťastná.

Za posledných šesť rokov sa jej svet dva razy prevrátil naruby, čo by malo znamenať – keby bol život logický, čo, samozrejme, niebol –, že ten druhý raz sa obrátil správne. Stratila všetko, po čom mladá žena túžila – nádeje a sny, prísľub lásky a manželstva, vidinu istoty a vlastného miesta v spoločnosti. Vlni tá nádej ožila, hoci v miernejšej podobe. Ale aj tá napokon pominula a za štyri roky, ktoré prešli medzi tými dvoma pohromami, jej zomrela mama. Tak veru nečudo, že je nešťastná.

Znova sa naplno venovala šitiu. Ak sa bude ďalej od-

dávať sebaľútosti, stane sa z nej uľňukaná žena, a takej sa všetci vyhýbajú.

Ešte bol len začiatok mája. Slnko sa skrylo za obrovskú kopu mračien a nezdalo sa, že by sa chystalo vykuknúť, a po východnej strane domu, priamo cez terasu pred raným salónom, kde Chloe šila, občas zavial svieži vetrík. Posledné tri dni neúnavne pršalo a ona zúfalo túžila uniknúť z domu a nadýchať sa čerstvého vzduchu – no nebolo to práve najrozumnejšie.

Mala som si vziať štólu a možno aj plášť a rukavičky, premýšľala teraz, hoci potom by nemohla šiť a ona vojvodkyňa slúbila, že jej čepiec obšije, kým sa prebudí z popoludňajšieho spánku. Dočerta s čepcom! Ale bolo to od nej nespravodlivé, veď na tú prácu sa podujala sama, hoci vojvodkyňa namietala.

„Ste si istá, moja milá, že vás to nebude obťažovať?“ spýtala sa jej. „Bunkerová vie šikovne narábať ihlou.“

Slečna Bunkerová bola jej osobná komorná.

„Určite nie,“ ubezpečila ju Chloe. „Rada to urobím.“

Vojvodkyňa na ňu vždy takto pôsobila. Hoci ju očividne privítala vo svojom dome a správala sa k nej láskavo, Chloe si považovala za povinnosť, ak nie zaslúžiť si životie, aspoň byť užitočná, keď sa naskytne príležitosť.

Keď dokončila úlohu a odstrihla niť, celá sa triasla a prsty mala zmeravené od zimy. Podržala čepiec na pästi pred sebou. Stehy nebolo vidieť. Nikto nezbadá, že ho zašívava.

Nechcela sa vrátiť dnu, hoci jej bolo zima. Vojvodkyňa sa pravdepodobne už prebudila z popoludňajšieho spánku a teší sa v salóne na svojho vnuka, už ho netrpezlivo očakávala. Bude ospevovať všetky jeho kladné vlastnosti, hoci nebol v Manville od Vianoc. Chloe už otravovalo počúvať večne o jeho prednostiach. Pochybovala, či je naozaj v niečom taký výnimočný.

Pravda, niežeby sa s ním osobne stretla. Ale poznala je-

ho povest'. Jej brat Graham s ním chodil do školy. Ralph Stockwood, ktorý medzičasom získal titul grófa Berwicka, bol v škole charizmatickým vodcom. Takmer všetci chlapci ho mali radi a obdivovali ho, hoci sa obklopil skupinou troch priťažlivých, múdrych a športovo nadaných spolužiakov. Graham sa o Ralphovi Stockwoodovi vyjadroval dosť kriticky, no Chloe mala podozrenie, že závidel, že nie je v skupine jeho vybraných priateľov.

Po skončení štúdia títo štyria priatelia získali dôstojnícke hodnosti v tom istom prestížnom jazdeckom oddiele a šli na Pyrenejský polostrov bojovať proti vojsku Napoleona Bonaparta, zatiaľ čo Graham šiel na Oxford študovať teológiu a mal sa stať kňazom. Po skončení strednej školy sa vrátil domov nešťastný, lebo Ralph Stockwood ho nazval ufnukaným puritánom a zbabelcom. Chloe nepoznala súvislosti, za akých došlo k tej urážke, ale odvtedy nebola naklonená Grahamovmu bývalému spolužiakovi. Nemala rada chlapcov ani mužov, ktorí sa k iným správali arogantne a prijímali ich obdiv ako samozrejmosť.

Len pár mesiacov po tom, čo sa vydali na Pyrenejský polostrov, troch priateľov nadporučíka Stockwooda zabili v tej istej bitke a jeho odniesli z bojiska a dopravili do Anglicka celého doráňaného. Nikto ani nečakal, že to prežije.

Chloe ho v tom čase ľutovala, ale znova si ju znepriatelil. Graham ho navštívil v Londýne ako kňaz deň-dva potom, čo ho priviezli z Portugalska. Grahama pustili k jeho lôžku, ale ranený mu škaredo vynadal, poslal ho kadeľahšie, viac sa vraj nemá vracieť.

Chloe nečakala, že gróf Berwick sa jej bude páčiť, aj keď bol dedičom vojvodu Worthinghama a vojvodkynin milovaný jediný vnuk. Neodpustila mu, že označil jej brata za zbabelca. Graham bol pacifista, no to ešte neznamená, že je zbabelec. V skutočnosti bolo treba veľkú odvahu, aby sa postavil proti mužom, ktorým sa páčila vojna. A neodpus-

tila grófovi, že Grahamovi vynadal, keď bol ranený, a nevy počul si, čo mu chcel povedať. To, že mal v tom čase bezpochyby veľké bolesti, neospravedlňovalo jeho surové správanie k bývalému spolužiakovi. Už dávno sa utvrdila v názore, že gróf je arogantný, egocentrický človek bez srdca.

A teraz je na ceste do Manville Courtu. Treba dodať, že ho zavolala vojvodkyňa, nerozhodol sa dobrovoľne navštíviť starých rodičov, ktorí ho zbožňovali.

Jeho návšteva súvisí s tým, že vojvoda sa v poslednom čase necítil dobre a jej milosť si oňho už niekoľko mesiacov robila obavy, nazdávala sa Chloe. Zdalo sa jej, že kašle viac než zvyčajne. A pri kašli si vždy položí ruku na srdce, čo je zlé znamenie. Nesťažoval sa, že by sa zle cítil – aspoň nie v Chloinej prítomnosti –, a lekára zavolať len vtedy, keď na tom vojvodkyňa trvala. Po jeho odchode nazval doktora šarlatánom, ktorý nevie nič, len predpisovať mu piluly a odvary. A vojvodovi po nich bývalo zle.

Chloe nevedela, ako je na tom vojvoda v skutočnosti, vedela len to, že v jeseni oslávil osemdesiate piate narodeniny, a to sa jej zdal naozaj pekný vek.

Nech už bolo akokoľvek, grófa Berwicka povolali do Manvillu a očakávali ho dnes. Chloe sa s ním netúžila stretnúť. Iste by sa jej nepáčil, to vedela. Ba čo viac, nechcela, aby sa on stretol s ňou, dvadsaťsedemročnou starou dievkou s pochybnou povestou, bez vyhliadok, ktorá je tam len z láskavosti jeho starej matky.

Zrazu sa pri tom pomyslení zasmiala – na vlastný účet. Zmocnila sa jej veľmi neprijemná nálada a to nebolo dobré. Rázne vstala. Musí ísť bez meškania do svojej izby a upraviť si vlasy. Možno je stará dievka, ale to ešte neznamená, že musí vyzeráť žalostne, aby ju akurát tak ľutovali alebo ňou opovrhovali. To by bolo naozaj ponižujúce.

Náhľivo vyšla hore schodmi a otriasla zo seba sebaľú-

tosť, ktorej sa už pridľho oddávala. Bože dobrý, ak tak veľmi nenávidí svoj život, najvyšší čas niečo s tým urobiť. Jedinou otázkou bolo – čo? Dá sa s tým vôbec niečo urobiť? Žena má málo možností. Niekedy sa jej dokonca zdalo, že nemá nijaké možnosti, najmä vzhľadom na svoju minulosť, hoci za tú nemôže.

Keď si Ralph Stockwood, gróf Berwick, našiel raz ráno pri raňajkách list od starej mamy spolu s kôpkou pozvánok, bol v Londýne ešte len krátko. Predtým strávil tri týždne na vidieku.

Prišiel do mesta, lebo to mu ponúkalo rozptýlenie tela i ducha, no nepredpokladal, že sa zabaví dlhšie. Zrejme bude chodiť po zvyčajných miestach a bezcieľne blúdiť ako vždy počas jarnej spoločenskej sezóny. Celý *beau monde* sa tam presunul na zasadanie parlamentu a spoločenskú zábavu a všetci sa jej s radosťou oddávali. Ralph nemal miesto v Hornej snemovni, jeho titul bol iba formálny, a miesto v Dolnej snemovni ho nelákalo. Ale aj tak vždy prišiel do Londýna a zúčastnil sa na mnohých večierkoch a báloch, aby večer zahnal nudu. Cez deň navštevoval klub White's, chodil obdivovať kone do Tattersall's, precvičiť si telo v Jacksonovom boxerskom salóne a cvičiť si mušku do Mantonovej streleckej galérie. Strávil toľko hodín u krajčír, obuvníka a klobučníka, ako bolo potrebné, aby bol dobre vybavený, hoci nikdy netúžil parádiť sa ako dandy. Robil, čo sa dalo, len aby nejakو vyplnil čas.

A vždy túžil po...

V tom bol ten problém. Túžil po niečom, ale nevedel povedať po čom. Mal domov v Elmwood Manore vo Wiltshire, tam vyrástol a zdedil ho po otcovi spolu s titulom. Okrem toho zdedil aj vzorného správcu, ktorý ich rodine slúžil celú večnosť, takže tam nemusel tráviť veľa času.

Mohol využívať londýnsky dom starého otca, keďže jeho starí rodičia už do Londýna nechodili a jeho matka sama vlastnila dom. Mal dosť láskavých príbuzných – starých rodičov z otcovej strany, starú matku z matkinej strany, tri vydaté sestry a ich potomstvo, zopár tiet, strýkov, bratančov a sesterníc, všetko z matkinej strany. Mal viac peňazí, než mohol slušne minúť za celý život. Mal... Čo ešte mal?

Nuž, mal svoj život. Mnohí také čosi nemali. Mnohí muži v jeho veku alebo aj mladší. Dosiahol dvadsaťšesť rokov a niekedy sa cítil ako storočný. Tešil sa dobrému zdraviu, hoci mal početné jazvy, a tie mu zostanú do smrti, vrátane jazvy na tvári. Mal priateľov, i keď to nebolo celkom presné. Mal početných známych, ale úmyselne sa vyhýbal nadväzovať blízke priateľstvá.

Napočudovanie na ostatných členov Klubu tých, čo prežili nemyslel ako na priateľov. Ich klub mal sedem členov, šesť mužov a jednu ženu. Všetci boli nejako poznačení napoleonskými vojnami a strávili spolu tri roky v Penderis Halle v Cornwalle, vo vidieckom sídle Georgea, vojvodu Stanbrooka. George bojoval vo vojne, ale jeho jediný syn padol v Portugalsku. Vojvodkyňa, chlapcova matka, zomrela pár mesiacov po synovej smrti, skočila z útesu na ich pozemku. George bol poznačený ako všetci ostatní a otvoril svoj domov ako nemocnicu a zotavovňu pre skupinu dôstojníkov. Siedmi tam zostali dlhšie ako ostatní a vzniklo medzi nimi puto, ktoré bolo hlbšie než rodinné puto, hlbšie než priateľstvo.

Práve členovia Klubu tých, čo prežili v ňom však vyvolali nepokoj hraničiaci s depresiou, ktorý naňho doľahol túto jar. Takmer privítal list starej matky. Hoci svoju žiadosť formulovala ako prosbu, z jej listu bolo jasné, že sa má okamžite dostaviť do Manville Courtu. Nebol tam od Vianoc, no poslušne jej písal každé dva týždne, tak ako svojej

druhej starej matke. Starý otec sa cez sviatky necítil zle, ale Ralphovi bolo jasné, že dosiahol neviditeľnú hranicu medzi pokročilým vekom a krehkou starobou.

Samozrejme, domyslel si, o čo ide, i keď starý otec nebol chorý. Vojvoda nemal bratov, iba jedného nebohého syna a jediného živého vnuka. Keď pátral niekoľko generácií dozadu a hľadal plodnejšiu vetvu rodostromu, ukázal sa veľký nedostatok dedičov. V skutočnosti bol jediný dedič, a to Ralph. A on nemal synov. Ani dcéry.

Ani manželku.

Jeho stará matka ho zrejme povolala, aby mu pripomenula tento posledný, dôležitý fakt. Nemôže mať synov – aspoň nie legítimných dedičov –, kým nebude mať mladú, plodnú manželku a nesplní si svoju povinnosť. Počas Vianoc mu stará matka držala kázeň a on jej sľúbil, že sa začne obzerať po vhodnej kandidátke.

Zatiaľ sa však akosi nedostal k splneniu sľubu. Samozrejme, môže sa vyhovoriť, že sezóna sa ešte len začala a nemal príležitosť stretnúť sa s tohtoročnou úrodou mladých dám súcich na vydaj. Ale už navštívil jeden bál, hostiteľka bola priateľka jeho matky. Tancoval s dvoma dámmi, jedna z nich bola vydatá, druhá slobodná, no každým dňom sa čakalo oznámenie zásnub s džentlmenom, ktorého Ralph poznal. Keď vyplnil matkino želanie, na zvyšok večera sa utiahol do kartárskeho salónika.

Vojvodkyňa sa bude zaujímať, ako pokročil v hľadaní. Bude očakávať, že si už v hlave urobil zoznam. A musel priznať, že spísať taký zoznam by nebolo ťažké, keby sa tomu rozhodol venovať, lebo bol mimoriadne žiaduci, napriek tomu, že mal zjazvenú tvár. Ale to pomyslenie mu veľmi nepozdvihlo náladu. Skôr či neskôr si musí splniť povinnosť a jeho stará matka sa očividne rozhodla, že mu to musí pripomenúť, prv než sa sezóna rozbehne naplno.

Spomienka na vzácne tri týždne, ktoré nedávno strá-

vil s členmi Klubu tých, čo prežili v Middlebury Parku v Gloucestershire, domove Vincenta Hunta, vikomta Darleigha, iba znásobila Ralphovu skleslosť. Pri poslednom stretnutí pred vyše rokom v Penderris Halle boli všetci slobodní, bez záväzkov a Ralph predpokladal, že to tak aj zostane. Akoby čokoľvek mohlo zostať bezo zmeny. Ak si za svojich dvadsaťšesť rokov niečo ozrejmil, bol to fakt, že všetko sa mení, a nie vždy k lepšiemu.

Hugo, barón Trentham, podľahol ako prvý, ešte kým boli v Penderrise. Priniesol na rukách z pláže lady Muiróvu, lebo si vyvrtla už aj tak zle zrastený členok. Okamžite sa zaľúbili a o pár mesiacov sa zosobášili. Najmladší z nich, slepý Vincent, unikol pred nevestou, ktorú mu vybrala rodina, a z galantnosti požiadal o ruku dievča, ktoré ho zachránilo pred intrigami inej ženy, za čo ju vyhnali z domu. Zosobášili sa o pár dní neskôr ako Hugo a v tom istom londýnskom kostole. Medzičasom Ben – sir Benedict Harper – trávil čas na severe Anglicka v dome svojej sestry a zoznámil sa tam s vdovou, ku ktorej sa jej príbuzní nepekne zachovali. Keď sa rozhodla utiecť do Walesu, gavaliersky ju sprevádzal, nakoniec sa s ňou oženil a teraz viedol waleské bane a železiarne jej starého otca. Ozaj bizarné! A tento rok počas stretnutia v Gloucestershire sa nečakane oženil Flavian, vikomt Ponsonby, vzal si ovdovenú sestru dedinskej učiteľky hudby a odviezol ju do Londýna, aby sa zoznámila s jeho rodinou.

Za čosi vyše roka sa štyria z nich oženili.

Ralph im nezávidel. Všetky štyri manželky sa mu páčili a možno aj ich manželstvá dopadnú dobre, uvažoval, hoci vedel, že pokiaľ ide o Flaviana, s úsudkom musí počkať, lebo jeho priateľ bol dosť nestály vzhľadom na to, že v boji utrpel zranenia hlavy a stratu pamäti.

Ralphovi sa však zmeny nepáčili – hoci sa im nedalo vyhnúť. Rozhodne priateľom nezávidel ich šťastie, práve na-

opak. No tak trochu ho mrzelo, že zostal sám. Niežeby sa túžil oženiť. A niežeby veril v šťastie, či už manželské alebo iné. No štyria z ich skupiny sa pohli ďalej. A čoskoro sa zrejme aj on oženiť – tomu osudu neujde. Bolo jeho povinnosťou oženiť sa a splodiť dedičov. Ale nemôže čakať, že zažije šťastie či spokojnosť, akú našli jeho druhovia.

Ralph bol neschopný lásky – nevedel ju cítiť, dávať ani po nej túžiť.

Vždy keď to povedal svojim druhom, dôrazne mu pripomenuli, že ich predsa ľúbi, a bola to pravda, hoci tomu slovu sa bránil. Ľúbil aj svoju rodinu. Ale slovo ľúbiť malo toľko významov, že v podstate stratilo význam. Cítil isté puto k niektorým ľuďom, no vedel, že nie je schopný lásky, citu, ktorý držal pokope dobrý zväzok a vďaka ktorému bolo manželstvo niekedy šťastné.

Keď dostal list od starej matky, musel zrušiť zopár spoločenských povinností, ale neľutoval to. Ospravedlnil sa tým ľuďom, napísal krátky list aj svojej matke, ktorá bola v meste a zrejme čakala, že ju navštívi, a v bričke sa vydal do Manville Courtu, hoci bol svieži májový deň a hrozilo, že sprchne. Keď sa tomu dalo vyhnúť, necestoval v krytom koči. Batožina sa viezla v koči, v ktorom sedel jeho komorník, i keď pochyboval, že ho bude potrebovať. Stará matka mu zrejme okamžite povie, čo má na srdci, a pošle ho späť do Londýna, aby si na báloch a večierkoch hľadal nevestu.

Pravda, ak starý otec nie je chorý.

Ralphovi pri tom pomyslení nepríjemne zovrelo žalúdok. Vojvoda bol veľmi starý a každý človek raz musí zmrieť, ale nezniesol predstavu, že stratí starého otca. Ešte nie. Nechcel sa stať hlavou rodiny, v ktorej by nebol nikto nad ním ani pod ním. To pomyslenie v ňom vyvolávalo pocit osamelosti.

Akoby život nebol vo svojej podstate osamelý.

Dorazil popoludní, cestou iba raz prepriahal kone a čosi

zjedol, našťastie na úzkych úsekoch cesty nešiel za pomalými povozmi. Dvere do Manville Courtu boli otvorené, i keď popoludní nebolo oveľa teplejšie ako ráno. Očividne ho očakávali – vo dverách stál Weller, postarší komorník starého otca, a keď naňho Ralph pozrel, hlboko sa mu uklonil. Netváril sa veľmi vzrušene, ale Weller nikdy nedával najavo pocity. No určite by na ňom bolo vidieť, keby starý otec mlel z posledného.

A vtedy sa za Wellerom zjavil starý otec a komorník odstúpil bokom.

„Ehm,“ starý otec si odkašľal. Ralph podal opraty koniarovi a bral schody po dva. „Prišiel si na synovskú návštevu v čase, keď sa v Londýne rozbieha sezóna, Berwick? Pretože si nemohol vydržať bez pohľadu na tvár jej milosti?“

„Teší ma, že vás vidím, pane.“ Ralph sa uškrnul a chytil vojvodovu kostnatú, reumatickú ruku. „Ako sa máte?“

„Jej milosť ti zrejme napísala, že som jednou nohou v hrobe,“ povedal starý pán. „Možno aj som, ale druhou nohou som stále tu, Berwick. Len trochu kašľem a trápi ma dna, čo je dôsledok života v hojnosti. Tak teda ak po teba poslali, zrejme ťa hore čakajú. Bude lepšie, ak vojvodkyňu nenecháš čakať.“

Viedol Ralpha hore do salóna. Keď tam prišli, majordómus už stál pri dvojkrídlových dverách a otvoril ich doko-rán, aby muži mohli vojsť naraz.

Vojvodkyňa Ralphovi vždy pripomínala drobné vtáčatko. Teraz sedela pri kozube a prívetиво kývla hlavou, keď sa k nej Ralph sklonil a pobožkal ju na nastavené líce.

„Stará mama,“ oslovil ju, „dúfam, že sa máte dobre.“

Vojvodkyňa pozrela na manžela. „Aké príjemné prekvapenie, Ralph.“

„Veru,“ súhlasil. „Pomyslel som si, že skočím na deň-dva pozrieť, ako sa máte. Samozrejme, aj ako sa má starý otec.“

„Tuším som poslala po čaj,“ obzerala sa okolo seba, ako-
by čakala, že sa vynorí vo vzduchu.

„Dovoľte, aby som zazvonila, vaša milosť,“ nadhodila
dáma, ktorá sedela trochu ďalej pri kozube, vstala a vykro-
čila k zvoncu.

„Ach, ďakujem, moja milá,“ povedala vojvodkyňa. „Ste
taká pozorná. Toto je môj vnuk gróf Berwick. Slečna Muir-
headová, Ralph. Robí mi už dlhší čas spoločnosť a som jej
za to veľmi vďačná.“

Vyslovila to veľmi prívetivo a Ralphovi prebleslo hla-
vou, či ho sem nepozvali, aby mu predstavili nádejnú ne-
vestu. Ale videl, že to už nie je dievča v rozpuku mladosti,
možno je dokonca staršia ako on. Vysoká, štíhla, bledá pľeť,
na nose poprašok pieh. A nebola oblečená podľa najnovšej
módy. Pôsobila tak trochu vyblednuto, pravda, o vlasoch to
neplatilo, tie mala husté a také ohnivo červené, aké Ralph
jakživ nevidel.

„Mylord.“ Urobila puckerlík, ale nepozrela naňho, ani sa
neusmiala. Ralph sa uklonil a zamrmal jej meno.

Jeho stará mama ju neignorovala, ale ani ju nevnucova-
la do Ralphovej pozornosti. Odľahlo mu. Očividne je to len
spoločníčka, chudobná stará dievka, nad ktorou sa jej mi-
losť zľutovala.

„A teraz mi porozprávaj, Ralph,“ stará matka potľapka-
la miesto vedľa seba, „kto je túto sezónu v meste. A kto je
tam nový.“

Ralph sa usadil a pripravil sa na vypočúvanie.

2

GRÓFA BERWICKA SI CHLOE predstavovala úplne inak.

Nebol to krásny chlapec, čo si o ňom vždy myslela, aro-
gantný a priam magneticky príťažlivý, ktorý nebral ohľad

na city iných ľudí... Samozrejme, už to nebol chlapec. Uplynulo osem rokov, odkedy s Grahamom skončili školu, a počas tých rokov bojoval vo vojne, stratil troch priateľov, sám bol ťažko ranený a zotavoval sa len veľmi pomaly. Nikdy sa veľmi nezamýšľala nad tým, čo vojna urobí s mužom, ak ho nezabije alebo nezmrzačí, predpokladala, že sa vráti domov milosrdne nedotknutý. V skutočnosti premýšľala iba o fyzických následkoch.

Lord Berwick patrila do druhej kategórie – bol ranený, ale zotavil sa. To by malo byť všetko, ibaže jemu zostali jazvy. A jedna z nich bola hrozne viditeľná – jazva na tvári sa mu ťahala od sluchy popri oku a kútiku úst až k sánke, oko i ústa zostali mierne vykrivené. Musela to byť hlboká rana! Až do kosti! Jazva bola mierne vystúpená a tmavá a Chloe sa striasla pri pomyslení, ako musela vyzeráť začerstva. Zázrak, že neprišiel o oko. Ale zrejme došlo k poškodeniu nejakého nervu, lebo keď hovoril, polovica tváre sa mu nepohybovala rovnako ako druhá polovica.

A ak má jazvu na tvári, určite má jazvy aj pod oblečením...

Ale od muža, akého si predstavovala, sa nelišil len zjazenou tvárou a možno aj telom, teraz rozmýšľala aj o tom, čo vojna urobí s mužom. Oči mal nádherne modré, zasaďené v tvári zvlášť peknej napriek tej jazve. Ale pôsobil akosi... mŕtvo. Vlastne nie celkom. Nevedela si vysvetliť, čo vidí v ich hĺbke, iba ak to, že nevidí tú hĺbkú. Boli to mrazivé, prázdne oči. A hoci sa k starým rodičom správal zdvorilo, ba priam láskavo, pôsobil akosi... odosobnene. Akoby jeho slová a správanie boli len maskou a za tou maskou sa skrýva muž, ktorý nič necíti.

Chloe získala tento dojem z bývalého spolužiaka svojho brata pri prvom stretnutí a uvedomila si, aká bola pochabá, keď očakávala, že bude presne taký, ako jej ho brat pred rokmi opísal. Už nebol ten chlapec a pravdepodobne

nikdy nebol taký, ako si ho predstavovala. Koniec koncov videla ho len predpojatými očami svojho brata, ktorý sa od neho veľmi líšil a vždy mu závidel a nenávidel ho.

Chloe sa zdal tento muž znepokojujúco chladný a odosobnený, určite by bolo ťažké spoznať ho bližšie. A ako by vôbec nebral do úvahy, že je tu aj ona, hoci mu ju predstavili. Počas večere ju celkom neignoroval, no ani sa s ňou nepustil do reči a nejavil záujem o nič, čo vravela, i keď, pravdupovediac, toho veľa nenahovorila. Tak trochu ju odstrašoval.

Ľutovala, že nie je taký, ako si ho predstavovala. Bola by otvorene opovrhovala jeho arogantnou domnienkou, že práve on je dar od Boha, a nedovolila by mu, aby ju nútil cítiť sa akosi... menejcenne. Bože dobrý, naozaj sa cíti menejcenne? Znova? Ak v tom bude pokračovať, zmizne z povrchu zemskeho a stane sa pre tých, čo ju poznali, len spomienkou, na ktorú ľahko zabudnú. Pri tej predstave sa takmer nahlas zasmiala.

Vojvodkyňa vášnivo rada plietla. Vyrábala prikrývky a čepce, papučky a rukavičky pre všetky deti, čo sa narodili na rozľahlých majetkoch vojvodu po celom Anglicku. Raz Chloe vysvetlila, že pletenie ju upokojuje. Ale neznášala práce s tým spojené, ako namotávanie vlny do klobiek pred začiatkom pletenia a zošívanie hotových kúskov na záver.

Samozrejme, Chloe sa okamžite ponúkla na obe práce.

Keď po večeri vypili v salóne čaj, vojvoda ako zvyčajne vstal, obom dámam zaželel príjemný večer a utiahol sa do knižnice, svojej domény. Pozval vnuka, aby ho sprevádzal, ale gróf pozrel na vojvodkyňu, ktorá skláňala hlavu nad pletením, a poznamenal, že má v úmysle ešte chvíľu jej robiť spoločnosť.

Akoby na to nemala nikoho iného.

Vojvoda vyšiel o paličke z miestnosti, vnuk mu podržal otvorené dvere. Chloe vstala od kozuba – uhlie v ňom bo-

lo zhrnuté na kopu, aby zahnilo večerný chlad, a rozhodla sa využiť akurátne vzdialené gule na skrinkách – zavesila na ne pradenú bledomodrej vlny, z ktorej vojvodkyňa momentálne niečo plietla, a stáčala vlnu do kľbka. Sadla si chrbtom do miestnosti a bola rada, že má čo robiť, kým sa vojvodkyňa zhovárala s grófom.

„Iste si si všimol na starom otcovi rozdiel oproti Vianociam,“ nadhodila vojvodkyňa, keď sa dvere zatvorili.

„Mne sa zdá, že sa má dobre,“ odvetil gróf Berwick.

„Len preto, lebo to dobre zahral,“ vyhlásila, „tak to robí vždy, keď nie je v knižnici alebo vo svojom apartmáne.“

„A keď tam je?“ spýtal sa gróf.

„Starému otcovi slabne srdce,“ odvetila. „Hovoril mi to doktor Gregg. Ale on sa, samozrejme, nevzdá ani fajky, ani portského.“

„Tie pôžitky mu robia radosť,“ poznamenal gróf. „Keby si ich musel odrieknuť, asi by bol dosť nešťastný a to by mu nezlepšilo zdravie ani nepredĺžilo život.“

„Presne to hovorí aj doktor Gregg,“ vzdychla vojvodkyňa. „Vôbec by ma neprekvapilo, Ralph, keby sa Worthingham nedožil ďalšej zimy. Po Vianociach bol prechladnutý a dlho sa zotavoval, a ktovie, či sa celkom zotavil. Pochybujem, že by prežil, keby znova zachorel.“

„Možno to iba vidíte prehnane čierno, stará mama,“ poznamenal gróf.

„A možno nie,“ odbila ho stará matka ostro. „Ide o to, Ralph, že v dohľadnom čase sa staneš vojvodom Worthinghamom so všetkými povinnosťami, ktoré s tým idú ruka v ruku.“

Chloe počula, ako sa gróf pomaly nadýchol. Tikanie hodín na kozubovej rímse znelo hlasnejšie než inokedy.

„Keď príde ten čas, budem pripravený, stará mama,“ uistil ju. „Ale nechcem, aby sa to stalo skoro. Želám si, aby starý otec žil večne.“

„Nikto z nás nemôže žiť večne,“ namietla vojvodkyňa. „Ani zajtrašok nemáme zaručený. Každý z nás môže odísť kedykoľvek.“

„Áno, viem,“ prikývol.

Hlas mu znel pochmúrne. Chloe prestala zmotávať vlnu, obrátila hlavu a pozrela naňho. Stál pri kozube, lakťom opretý o kozubovú rímšu. Pôsobil tak meravito, až ju striaslo. Áno, on musí vedieť lepšie než iní, ako rýchlo a náhle môže človek prísť o život. Prečo mu vôbec dovolili, aby si kúpil dôstojnícku hodnosť, keď bol dedičom vojvodu a nemal bratov, ktorí by mohli nastúpiť na jeho miesto, keby zahynul? uvažovala.

Striaslo ju a ľutovala, že si nevzala so sebou stólu, nechala ju prehodenú cez opierku stoličky, na ktorej predtým sedela. Ale teraz veru nevstane, nechcela na seba upútať pozornosť. Ďalej namotávala vlnu.

„Aj ty,“ dodala jej milosť, hoci to nebolo treba.

„Áno, viem.“

V tichu, ktoré zavládlo, Chloe namotávala vlnu pomalšie. Už zmotala polovicu pradena a nechcela skončiť priskoro. Musela by sa vrátiť na svoju stoličku alebo tu len nečinne posedávať a hľadiť na nábytok. V každom prípade by na seba upútala pozornosť. Teraz ľutovala, že si nevymyslela nejakú výhovorku a neodišla s vojvodom.

„Je načase, aby si sa oženil, Ralph,“ vyhlásila vojvodkyňa do ticha.

„Áno, viem.“

„Vedel si to aj na Vianoce, keď sme sa rozprávali na tú istú tému,“ podotkla. „A predsa som nepočula, že by si dvoril nejakej konkrétnej dáme, Ralph, hoci mám svoje informačné zdroje. Povedz, že máš zálusk na nejakú mladú dámu, ktorá je pripravená a ochotná splniť si svoju povinnosť.“

„Musím sa priznať, že na nikoho takého nemám zálusk,“

odvetil. „Nestretol som nijakú dámu, s ktorou by som bol ochotný prežiť zvyšok života. Viem, že sa musím oženiť, ale akosi sa mi do toho nechce. Nemám žene čo ponúknuť. No uvedomujem si, že dôraz je na slove *musím*, nie *chcem*. Len čo sa vrátim do Londýna, začnem si hľadať ženu, stará mama. Vážne. Do konca sezóny si niekoho vyberiem – možno aj skôr. Tak. Sľubujem. Spokojná?“

„Ty že nemáš žene čo ponúknuť?“ zvolala vojvodkyňa neveriacky. „Ralph, pochybujem, že v celom Anglicku je žiaducejší slobodný muž.“

„Mal som na mysli, že tu jej nemám čo ponúknuť,“ zrejme si pri tom ukázal na hrud'. „Nič tu nie je, stará mama. Nič.“

„Nezmysel,“ namietla rázne. „Počas vojny si prežil ťažké časy, Ralph, tak ako tisícky iných mužov, ktorí bojovali proti Napoleonovi, tomu netvorovi. Ale patrili si medzi tých šťastnejších. Prežil si. Máš všetky ruky aj nohy a môžeš ich používať, máš aj oči a zdravý rozum. Nechápem, prečo si musel stráviť tri roky v Cornwalle, ten pobyt ti viac ublížil, než prospel. Zabránil ti vrátiť sa na svoje miesto v spoločnosti a k sebe samému. Stal sa z teba sebaľútostivý zúfalec, a to ti nepristane. Najvyšší čas, aby si sa toho zbavil. Máš čo ponúknuť nejakej šťastnej mladej dáme. Vyber si čerstvú absolventku školy, aby sa vedela ľahko prispôbiť úlohe, ktorá ju čaká. Mladú dámu bezchybného pôvodu. Požiadať o pomoc svoju matku. Hoci s grófkou sa niekedy nezhodujeme v názoroch, má dobrú hlavu, ona ti poradí.“

Gróf Berwick sa zasmial, ale v tom smiechu nebol ani náznak pobavenia, takže sa to nedalo považovať za smiech.

„Máte pravdu, stará mama,“ pripustil. „Zrejme ma neodmietne nijaká dáma, o ktorú prejavím záujem, však? Chúďa dievča, nech to bude ktokoľvek. Nemienim sa radiť s mamou. Za jeden deň by spísala zoznam dlhší než mo-